

Protokoll funktionshinderrådet

Närvarande:

Ordförande	Torbjörn Dacke (HSO/FUB)
Ledamöter	Gunnar Sandström (SRF) Gunilla Antemar (HSO/Neuro) Niklas Bjurström (HSO/Epilepsi föreningen i Stor-Stockholm) Nils Duwähl (DHR) Elsa Brunemalm (SDF) ledamot
Tjänstemän	Veronica Wolgast Carstorp, socialförvaltningen Lisa Gagnerud, socialförvaltningen Therese Englund, socialförvaltningen Hanna Rossetti, socialförvaltningen Linda Hammes, äldreförvaltningen Therese Rosén, äldreförvaltningen Håkan Andersson, överförmyndarförvaltningen Philip Stewén, borgarrådssekreterare
Frånvarande	Micaela Kedhammar (Attention)
Justerare	Gunilla Antemar (HSO/neuro)
Sekreterare	Therese Englund, socialförvaltningen

Tidpunkt:

Den 16 november 2023 klockan 14:00-16:00.

Förmöte för rådets ledamöter och ordförande startade klockan 13:30

Plats:

Digitalt via Zoom X

Bilagor

Bilaga 1 – Hanna Rossetti - Information om revidering av riktlinjer.pdf

Bilaga 2 – Therese Rosén – Boendeplan 2024.pptx

1. Godkännande av föredragningslistan

Den utsända dagordningen godkändes.

2. Val av justerare och tid för justering

Torbjörn Dacke och Gunilla Antemar utsågs att justera dagens protokoll. Justeringar ska vara klar måndag förmiddag den 20 november 2023.

3. **Hanna Rossetti (utredare, socialförvaltningen)**

Gästar rådet för att berätta om revidering av riktlinjerna för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning.

Hanna Rossetti visar ett bildspel(se bilaga 1).

Hanna Rossetti berättar att riktlinjerna har kortats ner för att motverka att de behöver uppdateras oftare än nödvändigt. Den information och tillämpning som inte behöver beslutas av kommunfullmäktige har tagits bort. Därför föreslår socialförvaltningen att sådan text som tagits bort istället ska finnas i tillämpningsanvisningar som kan uppdateras vid behov.

Hanna Rossetti tar upp flera exempel på hur de ändrat i riktlinjerna(se bilaga 1).

Rådets kommentarer:

Rådet undrar hur implementeringen av riktlinjerna ska göras samt om riktlinjerna kommer att finnas "tillgängliga och sökbara" digitalt inom staden/stadsdelens interna digitala system.

Hanna Rosetti svarar att stadsdelarna ser fram emot dessa nya riktlinjer eftersom de som finns nu är gamla vilket ibland gör det oklart om vad som gäller. Implementeringen är inte helt färdigplanerad men kommer att genomföras både vid olika informationstillfällen och utbildningar riktade till både chefer och handläggare. Allt material kommer att finnas digitalt och därmed vara lättillgängligt och med sökfunktion.

4. **Therese Rosén (strateg för boendeplanering, äldreförvaltningen)**

Gästar rådet för att berätta om Boendeplan 2024 fokus på långsiktig boendeplanering.

Therese Rosén visar ett bildspel(se bilaga 2).

Boendeplanens huvudsyfte är att säkerställa en trygg boendesituation för målgruppen med de bostäder som behövs och efterfrågas av äldre.

Boendeplanens mål:

- Att ta fram en pålitlig behovsanalys för bostäder för äldre fram till 2040.
- Att göra en kartläggning med en nulägesbeskrivning av utbudet av olika former av bostäder för äldre.
- Att göra en framtidsprognos av vilka bostäder som behövs för att möta bostadsbehovet fram till 2040. Både vård- och omsorgsbostäder och seniorbostäder

För att möta behoven planeras 35 nya vård- och omsorgsboenden med fram till 2040 enligt inriktning 60/40 kommunal/privat regi. 23 boenden planeras därmed inom kommunal nyproduktion genom Micasa fastigheter AB och 12 boenden planeras inom privat nyproduktion.

En ökad tillgänglighet i befintliga bostäder är en viktig resurs och en möjlighet. De allmännyttiga bostadsbolagens tillgänglighetsmärkning av befintligt kommunalt bostadsbestånd skulle vara en god komplettering till den boendeplanering som finns av nyproduktion och ombyggnation. Ytterligare insatser kring tillgänglighetsmärkning och anpassning är önskvärda för att stärka möjligheterna till kvarboende i befintligt bestånd.

Therese Rosén berättar även att de har lagt extra fokus på hörselmiljöer. Hörselnedsättning är vårt vanligaste funktionshinder och förekomsten ökar med stigande ålder. Bland äldre som bor i särskilt boende bedöms endast 10 till 15 procent vara normalhörande.

Att drabbas av hörselnedsättning medför ofta konsekvenser på flera plan. Den enskilde kan undvika sociala kontakter, innebära osäkerhet i vardagliga situationer och leda till missförstånd. Okorrigerad hörselnedsättning hos äldre kan även leda till en ökad sjuklighet och en snabbare utveckling av demenssjukdomar.

Flera faktorer påverkar möjligheten för en god ljudmiljö. Lokalernas akustiska egenskaper påverkas bland annat av golv- och takbeläggning, inredning, textilier och möbler. Aktivitet ljud från verksamheten som tal och skrammel från disk påverkar. En faktor som har stor påverkan på den äldres hörselmiljö är personalens kunskap om hörselnedsättning och hur det påverkar den äldre.

De åtgärder som genomförts är:

- Att ett utbildningsmaterial tas fram. Materialet kan vara en film som beskriver förhållningssätt och goda råd kring hörselnedsättning, god hörselmiljö och hantering av hörselhjälpmedel samt en tillhörande checklista.
- Att introduktionsutbildning för stadens omsorgspersonal kompletteras med frågan om hörselkompetens och hantering av hörselhjälpmedel.
- Krav på hörselkompetens bör när så är möjligt förtydligas i avtal och uppdragsbeskrivningar för hemtjänst, vård- och omsorgsboende och dagverksamhet.
- Uppföljning bör tydligare inkludera hörselkompetens. Uppföljning på verksamhetsnivå avser följsamhet till nya krav enligt ovan. I uppföljning genom kvalitetsobservation kan hörselkompetens ges särskilt fokus.
- En översyn och förtydligande av syn- och hörselinstruktörernas organisation, uppdrag och arbetssätt.

Rådets kommentarer:

Ett medskick från rådet är att det länge har varit en diskussion kring hörselsmarta vård och omsorgsboenden. Hur går det med den frågan?

Linda Hamnes berättar att boendeplaneringen är övergripande. Äldreförvaltningen kommer att träffa länets alla kommuner regionvis för att där se vad som behöver göras i hela länet. De tar med sig rådets fråga dit.

Rådet undrar även om det är så att man ser över miljön för personer med hörselskador i boendeplaneringen i och med bygget av nyproduktionerna?

Therese Rosén berättar att de nyproduktioner som byggs i kommunal nyproduktion med Micasa, har Micasa tagit fram ett ramprogram för seniorbostäder och vård- och omsorgsbostäder. Där ska det finnas med, men vill ni veta mer så hänvisar Therese Rosén rådet att vända sig direkt till Micasa.

5. Genomgång av föregående protokoll

Protokollet läggs till handlingarna.

6. Socialnämnden

6.1. Föredragningslista socialnämnden 2023-11-21

6.1.8. Månadsrapport oktober 2023

Rådet har ingen kommentar.

6.1.9. Förslag till riktlinjer för att motverka felaktiga utbetalningar inom personlig assistans

Rådets kommentar:

Rådet har tidigare lyft problemet med felaktiga utbetalningar inom personlig assistans. Rådet funderar kring hur kommunikationen ser ut. Förstår man varandra? Rådet påtalar vikten av att alla - såväl handläggare, personlig assistent som person som får insatsen - förstår allt som sägs och poängterar vikten av att vid behov ta in tolk för att undvika fel och missförstånd.

6.1.10. Kvantifiera årets behov av bostäder inom ramen för det bostadssociala uppdraget

Rådets kommentar:

Det verkar inte bli någon ökning av lägenheterna, en stabil efterfrågan. Hur märker ni av detta?

Veronica Wolgast Carstorp berättar att det socialförvaltningen har märkt, som över tid blir svårt när det gäller bostäder, är att man ser ett behov av bostäder och i sin tur byggs det därför nyproduktioner, där hyrorna blir höga och där en begränsad del av samhället endast kan ta del av. I ett ärende som kommer i december till nämnden, är det hoppfullt nog personer som hittar stadigvarande boenden.

6.1.11. Stockholmsenkäten 2022

Rådets kommentar:

Det verkar som att brottsligheten stabiliserats lite, något som man inte får en bild av i media.

Veronica Wolgast Carstorp berättar att enligt forskning just nu har man under ett tag sett en minskning av kriminalitet bland unga, men att det finns en liten grupp för en allt grövre

kriminalitet bland unga och det är den som får mycket fokus. Tittar man på hela gruppen unga ser man en minskning, en trend som håller i sig.

Rådet tycker det känns positivt att brottsligheten allmänt bland unga minskar, men oroande att den grova brottsligheten bland unga ökar.

7. Äldrenämnden

7.1. Föredragningslista äldrenämnden 2023-11-21

7.1.7. Bemanningfunktion inom äldreomsorgen

Rådets kommentar:

Rådet tycker att det var bra att få se denna rapport. Rådet har sedan lång tid tillbaka sett att det funnits ett fåtal verksamheter runt om i Sverige som gett sina vikariegrupper fast anställning där det har varit ganska turbulent. Men i denna rapport har man i Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning anställt vikarier permanent och det har visats sig ge goda resultat. Rådet tycker att det är ett bra exempel på hur det kan ske bra förändringar.

7.1.9. Remiss av Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2028

Rådets kommentar:

Rådet tycker att det är ett viktigt dokument. Denna remiss tycker rådet tar upp flera bra aspekter på programförslaget.

Några ledamöter deltog på höstens informationskväll för ledamöterna i stadens råd för funktionshinderfrågor igår där de bland annat diskuterade tillgänglighetsprogrammet. Där kom det upp lite samma åsikter om att programmet i sig är välskrivet och har en hög ambitionsnivå. Det som bland annat saknas är kopplingen till vardagen. Det finns massa indikatorer och mätningar i den löpande tertiära uppföljningen som har med programmet och göra. Men det saknas en sammanfattande uppföljning till programmet. Funktionshindersonbudsmannen Astrid Thornberg skriver årligen en egen rapport. Går det kanske att bygga ut denna så den ger en sammanfattande återkoppling till programmet? Rådet skulle vilja se en uppföljning kopplat till programmet där man tittar på om man rör sig framåt i arbetet eller inte.

I veckan fick rådet läsa kommunstyrelsens funktionshinderråds remissvar på programmet, rådet tycker detta är välskrivet och fångar förbättringsmöjligheterna som finns på en övergripande nivå. Detta råd ställer sig därför bakom remissvaret från kommunstyrelsens funktionshinderråd.

Flera av ledamöterna i rådet har utöver detta synpunkter på en mer detaljerad nivå. Rådet konstaterar att var och en har

möjligheten att skicka in egna remissvar senast den 12 december till roteln.

Rådet vill gärna få det slutgiltiga dokumentet i vanlig ordning.

Lisa Gagnerud berättar att funktionshindersonbudsmanen Astrid Thornberg har lyft att hon kommer att ta fram tillämpningsanvisningar med indikatorer och aktiviteter som man kan utgå från i stadens olika nämnder och bolag. Kan bli ett sätt att bryta ner det övergripande programmet.

Lisa Gagnerud har funderingar kring hur arbetet kring de fyra fokusområden vi tog fram på förra mötet. Att vi borde utgå från det nya programmet.

En synpunkt som även kom upp på informationskvällen för ledamöterna i stadens råd för funktionshinderfrågor igår var om det skulle kunna gå att bygga ut funktionshindersonbudsmanen Astrid Thornbergs årsrapport så att det blir mer kopplat till programmet.

8. Överförmyndarnämnden

8.1. Föredragningslista överförmyndarnämnden 2023-11-30

8.1.12. Yttrande över remiss av "Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2024-2029"

Rådets kommentar:

Rådet anser att det är ett bra yttrande. Hänvisar även till kommentarerna under 7.1.9. ovan.

9. Anmälningssärenden/Övrigt

Rådet har en fråga om hur en ansökan för att få rullstolstaxi ser ut? Gör kommunen en utredning och föreslår det till regionen?

Linda Hammes berättar att kommunen inte föreslår några beslut när det gäller färdtjänst. Att kommunen gör en utredning utifrån en given mall som de fått ifrån regionen.

Rådet vill att kommunen tar med sig till detta till samverkan med regionen.

Rådet har vidare hört att det finns ett förslag i stadens budgetdirektiv till ett nytt mätetal inför verksamhetsplanen 2024: "Hur många boende med särskild service som kan flyttas över till ordinarie bostadsmarknad". Rådet har en hel del farhågor inför detta. Främst att det kan skapa onödig otrygghet hos dem som har insatsen. Men också risken att det tillskapas ett incitament för handläggarna som kan leda fel. Insatsen är ju till för de som inte kan få en bostad på den ordinarie bostadsmarknaden på grund av sina funktionshinder. De ser en klar parallell till mätetalet sedan några år "hur många med daglig verksamhet som kan överföras till ordinarie arbetsmarknad" Den insatsen är ju på motsvarande sätt till för de som på grund av sina funktionshinder inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande.

Veronica Wolgast Carstorp svarar att det som finns i majoritetens förslag till budget en text som hon tror kan vara grunden till förslaget. Där det under stadsdelsnämndernas sidor står att stadsdelsnämnderna behöver tillgodose fler självständiga boenden för personer som bor på servicebostad men som bedöms klara att komma vidare i boendekarriären. Detta genom andra boendeformer exempelvis träningslägenhet och försökslägenhet. Det är alltså inte på gruppboendestäder utan på serviceboendestäder. Det finns inget om att mäta det på något sätt.

Man behöver se att syftet är att inte vara diskriminerande, att om man trots sin funktionsnedsättning vill ha ett jobb på ordinarie arbetsmarknad och/eller man klarar av och tycker det skulle vara bra att ha ett annat boende, så ska man få ha den möjligheten. Om vi inte skulle nämna detta överhuvudtaget så finns det ju risken att man verkligen skulle diskrimineras och sättas i ett fack som man inte kommer ur.

Rådet förklarar sig nöjda svaret och tolkar det så att inget krav finns i budgetdirektiven för 2024 om ett sådant nytt mätetal. Om enskilda stadsdelar vill införa ett sådant får diskussionen tas i funktionshinderråden där.

Ordförande tackar för ett bra möte och avslutade mötet.